

א ב ג מ יי פ"ד מהל' מביה הל' ג ועין הסגנון ונמ"מ סמג עשין מז טושיע ח"מ סי' קלח סעיף ט: פ ד ה מ"י שם פ"ג הל' ג ועין נמ"מ טושיע שם סעיף ז: ב ו מ"י שם פ"ו ה"א וע"י הסגנון ונמ"מ סמג שם טושיע ח"מ סי' ס סעיף א:

רבינו גרשום

לא קשיא. היכא אמר רבי דסיפיה נקנית במסירה ברה"ר קנה לה במסירה ולא במשיכה משום דרה"ר היא ולית להני רשותא כלל ברה"ר ואמט להא כי מסר לו קנה משום ההוציא מחוקתו ומכחו. אבל במשיכה אינו קונה משום דכל משיכה דממשך מרשותא דחבריה ומכנסיה ברשותיה הוא והאי רה"ר לאו רשותא תרתייהו הוא. והאי דקאמר ת"ק ספיה נקנית במשיכה היינו (טפמא). במיטמא. מקום שאינו רה"ר גמור אלא מקום הוא שיש בו רשות לשניהם לזה כמו לזה להכי קני ליה במשיכה ולא במסירה. משום דכיון דמשך ליה לסיפיה מרשותא דיהי ומכנסיה לרשותיה דהאי ברה"ר אוקימתא. הלא דנקנית במסירה הוא רה"ר. והאי אביי ורבא וברי מסירה קונה ברה"ר. כדפרשית לעיל: ומשני לעולם מקומי להתייא מלתא בתרייתא דרבי ברשות הרבים ורקא קשיא לך הא דסיפא ה"א קתני לה: מאי דקתני נמי שמשכנה. נמי דקתני לאו משום דמשיכה קונה ה"א. אלא עד שימשכנה ברה"ר. לסיטא דיינו רשותיה: אי הכי דמוקמת לה ברה"ר אימא סיפא או שישכור את מקומה הלווקח וכו'. וכל הכי תריץ לך עד שימשכנה ברה"ר. לסיטא: ואתא ברשותו של בעלים הוא. החפץ בביתו של מוכר הוא ברשות שאין יכול למושכו שם לא קנה הלווקח עד שישכור את מקומו שהחפץ מונח בו מן המוכר ששכשיו וזמנה כמו ברשותו של לוקח מונח: לימא אביי ורבא דאמרו. תרתייהו לעיל מסירה קונה ברה"ר וכו'. דס"ל כרבי דכן הכי נמי אמר רבי לעיל ושבקי רבנו ובעדי כרבי: אמר רב אשי. לעולם אפי' כרבנן ס"ל. וכל היכא דאמר ליה המוכר ללווקח לך חוק וקני בהאי מקח כ"ע לא פליגי דאפי' רבנן מודו דבמסירה סני אפי' ברה"ר: כי פליגי היכא דאמר ליה לך משוך וקני מו סבר קפידא. כלומר דאינו קונה עד שימשכנה ברה"ר לסיטמא. ורבנן סברי הוואל דאמר ליה לך משוך וקני אפי' דמסר לו ולא קני דכל שעה היה המוכר מפקיד דלא מעביד דמשך ליה הכי וכו' מהני ביה מסירה: ומר סבר. רבי דאמר במסירה סני האי דקאמר ליה לך משוך וקני דאמר במסירה סני האי דקאמר ליה לך משוך וקני דאורייתא היינו דאין יכול למחול אלא אי אמרת דרבנן אמאי אין יכול למחול אלמא מוכר שטר מדיכול למחול הו' מדרבנן^א והאי דליקטריך צפרק הובז (ב"מ דף טו:ו) למעט שטרות מאונאה^ב היינו צלל שטר לאחר יאוש ומוכרו לצעליו ציוקר או לזה וקנה צלל שטר ונתן לו דמיים על מנת שיכמוצו לו שטר ואלא אמאי הלמנו שכו: אמר ליה אין. דוראי א לא כתב ליה בשטר אחרינא קני ההוא שטר וא כל שעבור דביה לא הוה שוה לו אותו השטר שקנה לכדו אלא לצור ע"פ צלוחיתו דאמר' ולהכי מכרו לו ולא למיבוי ביה:

עו:

במאי אוקימתא ברה"ר אימא סיפא. וא"ת דמשמע דאי מיירי בקימטא ניחא ואלמאי כיון לידע מילמא דלצוי ורצא תקשי ליה היכי מהניא מסירה בקימטא לפירוש ר"י וי"ל דאי מיירי בקימטא ניחא דפליגי רבי ורבנן אי מהניא מסירה בקימטא או לא ואצ"י ורצא כרבנן אצל אי מיירי ברשות הרבים לא הוה לא כרבי ולא כרבנן דאפילו רבי מודה דמשיכה קניא: **ואי** ברה"ר ממאן אוגיר. תימה לרש"י ואי בקימטא נמי ממאן אגרה וי"ל דאפשר לאוקמה ברשות בעלים היא **לא** קני עד שישכור. מה שפירש בקונטרס דרשות בעלים היינו רשות מוכר אין נראה לרש"י דהא משמע לא קנה במסירה עד שישכור את מקומה מכלל דלרבי קני במסירה וצרות מוכר פשיטא ליה קנה במסירה דווקא בצמר שאינה של שניהם קאמרי אצ"י ורצא דקניא מסירה ונראה לרש"י לפרש דרשות בעלים לאו רשות מוכר קאמר אלא כלומר אי רשות שיש לה בעלים היא כמו חצר שאינה של מראה מקום הוא **או**. וא"ת אצ"י דחשיב לקמן צפרק גט פשוט (דף קס"ה) רבן שמעון בן גמליאל (ו'רש"י) כוליהו סצירי להו מראה מקום הוא לו אמאי לא חשיב רבי צדקיהו וי"ל דלא חשיב אלא השגיון במשנה ולרש"י נראה משום דאיכא למידחי דפליגי במסירה אי קניא בקימטא או לא: **אמר רב פפא** רש"י דאין להציא ראיה דסבר רב פפא דאין אומיות נקנות במסירה דלמא סבר רב פפא דלרין להציא ראיה ולהכי לרין לכתוב שיהיה לו לראיה ולא משום דאין נקנה במסירה ומיהו אי רב פפא אמר דלרין לכ"ע דלרבי נמי דלמותות נקנות במסירה ז"ל לו קני וכל שעבודא דאית ציה^א יש להציא ראיה שאין הלכה כרבי דמניא צפרק האשדש ומקדש (קדושין דף מו:ו) ושם התקדשי לי בשטר חוב ר"מ אומר אית ליה דרבי דלמותות נקנות במסירה ורבנן לית להו דרבי ואצ"י דכ"ע לית להו דרבי והכא דרבי פפא קא מייפלגי דאמר רב פפא דאי מאן דוצין^ב מדי לחבריה לרין למכתב ליה כו' ומדלא קאמר דכ"ע אית להו^ג דרבי ש"מ דאין הלכה כרבי אצל אי לא אמר למילמיה אלא לחודה קני כיון שמיקל בקניו קני נמי אפי' דלא אמר ליה קני לך וכל שעבודה איך ראה משם דלא מצי למימר דכולי עלמא אית להו דרבי דמו לך הוה מצי למימר דקמיפלגי דרבי פפא וימיהו אכמי נראה לרש"י שם לדקדק מדקאמר צמר הכי דכולי עלמא אית להו דרבי פפא והכא דשמאל קא מייפלגי ואי הלכה כרבי וי"ל למימר דכ"ע לית להו דרבי פפא דכיון דרבי פפא לא איירי אלא לרבנן ואין הלכה כמותן אלא ודאי הלכה כרבנן דאין אומיות נקנות במסירה ומיהו גס זה נראה לרש"י לדחות דאי הוה אמר דכ"ע לית להו דרבי פפא הוה משמע דרבי רב פפא אינם אמת ודברי רב פפא הן אמת אליבא דרבנן: **קני** לך איהו וב"ש שעבודיה. צפ"י מי שמת (לקמן דף קמ:ו) ושם משמע דמכירת שטר לא הוה אלא מדרבנן דקאמר התם אמר רבא אמר רב נחמן מתנת שבי צדקה אלא מדרבנן ומי אמר רב נחמן הכי והאמר רב נחמן אפי' דאמר שמאל המוכר שטר חוב לחצירו וחור ומחלו מחול ואפילו יורש מחול מודה שמאל ששם נתנו צמתת שבי צדקה מרע שאין יכול למחול אי אמרת בשלמא דאורייתא היינו דאין יכול למחול אלא אי אמרת דרבנן אמאי אין יכול למחול אלמא מוכר שטר מדיכול למחול הו' מדרבנן^א והאי דליקטריך צפרק הובז (ב"מ דף טו:ו) למעט שטרות מאונאה^ב היינו צלל שטר לאחר יאוש ומוכרו לצעליו ציוקר או לזה וקנה צלל שטר ונתן לו דמיים על מנת שיכמוצו לו שטר ואלא אמאי הלמנו שכו: אמר ליה אין. דוראי א לא כתב ליה בשטר אחרינא קני ההוא שטר וא כל שעבור דביה לא הוה שוה לו אותו השטר שקנה לכדו אלא לצור ע"פ צלוחיתו דאמר' ולהכי מכרו לו ולא למיבוי ביה:

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא

עד שימשכנה. לרשות המיוחד לו: עד שישכור. לרשותו של אדם קונה לו כדנפקא לן (ב"מ טו:ו) מואס המלא ממלא כדו הגנבה^א: לא קשיא. הא דלמר רבי ספינה במסירה היינו ברשות הרבים כגון רקק מים צדקשות הרבים דאי אפשר במסירה דאין משיכה אלא כשמושך לרשותו כגון בחצר של שניהן או בקימטא כדלקמן וכיון דאי אפשר במשיכה קנה ליה במסירה. והאי דקאמר ת"ק דר' נתן דהיינו רבי ספינה במשיכה היינו בקימטא כגון מצואות קטנים הפתוחין לרשות הרבים וש בהן מים וספינה עומדת שם לכיון דאינו רשות הרבים ממש אלא דוימנין דדחקי צני רשות הרבים ועיילי להתם וש רשות לאדם לצאת שם הרי הוה ברשות כל מי שעומד שם לנקות במשיכה כלילו הוה רשותו וכיון דאפשר במשיכה לאו אורחא דקימטא במסירה ולא מקניא במסירה ומשם הכי קאמר ספינה במשיכה ואומיות במסירה דמשמע אצל בקפינה לא מקניא במסירה דהאי כי אורחיה לא והאי כי אורחיה רה"ר במסירה וסימטא במשיכה קן נראה דעיינו: הכי גרסינן צפר"ח **אימא סיפא** וחכמים אומרים **לא קנה כו'** ואי צר"ר ממאן אוגיר וסו משיכה ברשות הרבים מי קניא והא אצ"י רבנן וכו': **מאי עד שימשכנה**. דקתני מרה"ר לסימטא ומאי (ו) שישכור את מקומה הכי קאמר אי ברשות בעלים היא לא קנה עד שישכור כו' וכן עיקר דתרי פירכי קפריך צרישא ולצנף מתרץ להו תרתייהו והכי קפריך לך דרשימא ברשות הרבים מיירי הך צרימא היכי קאמרי רבנן עד שישכור את מקומה מי יוכל להשכירה ותו דקאמרי רבנן עד שימשכנה משיכה צרה"ר מי קניא בתמיה: **דאמרי סרווייהו כו'**. סברות נינהו: **מסירה**. כגון בקפינה וצדקה גסה: **קונה צרה"ר**. דהא לא אפשר במסירה: **משיכה**. צין בקפינה צין צדקה גסה וכ"ש צדקה דקה קונה בקימטא שהוה מקום מיוחד לעומדים שם בצואתה שעה וכתלר של שניהן דמי וכיון דאפשר במשיכה לא מהניא ציה מסירה כלום דעיקר מסירה אורחא דרשות הרבים ומשיכה אורחה ברשות שיש לו חלק צו: **אלא הגנבה קונה בכל מקום**. אפילו ברשות המיוחד למוכר לצדו: ומשני **מאי עד שימשכנה כו'**. לא ברשות הרבים מיירי אלא שימשכנה מרשות הרבים לסימטא דקניא ציה משיכה ומאי עד שישכור כו' לאו ברשות הרבים קאי אלא הכי קאמר והיכא דברשות מוכר היא לית ליה תקנה לא במסירה ולא במשיכה עד שישכור את מקומה: **לימא אצ"י ורצא דאמרי רבי**. דלמר ספינה נקנית במסירה ברשות הרבים ולא כרבנן דאילו רבנן לית להו מסירה קונה ברשות הרבים דמשום הכי אמרי לא קנה עד שימשכנה מרשות הרבים לסימטא והיכי שבקי רבנן ובעדי כרבי: **כל היכא דאמר ליה בעל הספינה ללווקח לך חוק וקני**. והוה לקחה ואחו צה דהיינו מסירה כולי עלמא לא פליגי דקני דודאי נקנית אלא במסירה ברשות הרבים: **רבנן סברי קפידא**. לא גמר להקנותו אלא במשיכה ולא במסירה שאם ירצה מוכר יוכל לחזור צו כל זמן שלא משכה זה לרשותו: **מראה מקום**. אי בעית אפילו למשכה שטר לרשותן לך משוך דהא במסירה אקניתי לך: **לרין למיכס** שטר אחר: **קני לך כו'**. ולפרושי אתא דהלכתא כרבנן דפליגי עליה דרבי ואמרי עד שיכתוב וימסור וגם צא לפרש היאך יכתוב ליה ההוא שטר: **אמריה לשמעא**. נתוכחתי בשמועה זו. ורב אשי כרבי סצירא ליה דלמותות נקנות במסירה צלל שטר אחר: **הא לא כצד ליה הכי**. אלא מסר צלל שטר אחר לא קני כרבנן ואמאי וכי לצור על פי צלוחיתו קנאו זה הא סצירא היא דמשום גביית חוב הכתוב צו קוצין ליה והלכך במסירה לחוד מיקני כרבי: **ואמר לי אין לצור ולצור**. ואי משום אונאה יתר משמות ליהוי ציטול מקח^א ומחזיר לו דמיו וזה יחזיר לו שטר חוב: **הכי**

מסורת הש"ס

א) לקמן פד. ג. ב) קדושין כג. א) לקמן קסה. קדושין מה. ט) קדושין מו. א. ב) זכ"מ: מט: ז: יג. א. ו) נשמות ככ. א. ו) צ"מ כ. א. ז"ל ו' שמעון ור' אלעזר.

גליון הש"ס

רשב"ם ד"ה ואמר ל. ובוחר לו דמיו. ע"י לקמן עמ ע"א ברש"י ד"ה כד"י וצ"ע:

הגהות הב"ח

א) גבי אמר לך שמי (אי דלמר וכו' במאי עסקינן מה"ר וי"צ סי' א' דאמר ליה לך חוק וקני כ"ע לא פליגי כי פליגי דאמר: ב) שם קני לך הוא וכו': א) רשב"ם ד"ה מאי עד וכו' ומאי עד ששכר: ד) תוס' ד"ה אמר וכו' דכין שטרא לתמיה:

מוסף תוספות

א. שהיא כסימטא לכל דבר. רשב"ם. ב. נראה לי וכו' ד]אם הוא מושאל או מושכר, רשות מוכר גמורה היא ולא קנה עד שיכביד או עד שצויא מרשותו, אלא דוקא בשעה כניסה שלא מדעת בעלים הוא, וכיון שלא היה לו רשות להנחיה שם הרי הוא להם כרשות הרבים, ובמסירה, רשב"ם. ג. דלא נחית השטר ו' פפא למפקק הילכתא דבעינן כתיבה באומיות אלא לומר לך דצריך האי לישנא או באמירה בשעת מסירה או בכתיבה למאן דבעי כתיבה דא לא א"ל הכי לא מקני ליה אלא נירא. רשב"ם. ד. דמסירת אומיות לחודה מהני וכו', ופליגי בדבר פפא. חוס' קדושין מו: ה. דהאקני שם דבר מסוים שימכר או יתן ואח"כ מחילה דאורייתא ומבטל מכירה דרבנן. ויציבא לקמן קמו: ג. ד]אלמא או בכתיבה למאן שרירות מדראורייתא דאי לא מהניא אלא מדרבנן היכי אתא קרא למעטינהו מאונאה. ר"ן על הרי"ף מכות דף מד: